

Recomendación ao Concello de Meaño sobre a garantía do anonimato nun proceso selectivo.

Expediente: A.4.Q/64895/16

Santiago de Compostela, 21 de marzo de 2017

Sra. alcaldesa:

Nesta institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia do escrito de [REDACTED] relativo a un proceso selectivo do concello de Meaño.

ANTECEDENTES

No seu escrito indicábanos que no proceso selectivo publicado no BOPO nº222, do 21 de novembro, no Concello de Meaño para a cobertura de prazas en réxime de contratación laboral temporal, non se respectou os principios de acceso a función pública por varios motivos: debía facerse constar nomes e apelidos na proba do 21 de decembro e só había dous días para reclamar. No referente a puntuación e valoración dos méritos, denunciaba que se valoraron cursos non homologados de primeiros auxilios, non computouse os anos traballados nunha empresa pública de mantemento, e non se estableceu distinción de puntuación entre o nivel celga 2 e celga 4. Por último, facía constar que non se daba opción de reclamar ante o resultado final.

Ante iso requirimos información ao Concello de Meaño, que xa nola remitiu. No informe, a entidade local sinala que no exercicio se facía constar o nome, apelidos e rúbrica en todas as follas aos efectos de garantir a identificación de tódalas follas do exame polo/a candidato/a.

No referente ao período de subsanación, o Concello indica que a base sexta das bases da convocatoria aprobadas pola XGL en sesión de data 14 de novembro de 2016 para este proceso selectivo contemplaban que “os aspirantes excluídos ou omitidos disporán do prazo de dous días hábiles, contados a partir do día seguinte ao da publicación da resolución, para poder enmendar, no seu caso o defecto que motiva a súa exclusión”.

En canto á valoración de méritos, o informe da administración alega que os cursos de primeiros auxilios son esixibles como requisito e non se valoran na fase de concurso. Sobre a valoración de anos a cargo dunha empresa pública (sergas) de mantemento, consta que non foi baremado dado que entre a documentación presentada pola candidata non consta xustificante de servizos prestados en tal empresa pública (Sergas) nin outra documentación relativa á experiencia profesional. Por último, a valoración do coñecemento do idioma galego foi puntuado de acordo co regulado na base sétima que recolle que “por ter acreditado o nivel celga 2, equivalente ou superior: 0.40 puntos. A puntuación máxima de este apartado será de 0.40 puntos” non atopándose regulado outra puntuación para a titulación superior de galego, acadando todos os candidatos a mesma puntuación.

Para finalizar, o Concello indica que a base oitava das bases contempla que “os aspirantes disporán dun prazo de 3 días hábiles, a contar desde o seguinte ao da publicación das puntuacións da fase de oposición para facer alegacións ás mesmas. A listaxe coas puntuacións será definitiva de non presentarse alegacións no prazo indicado.” Non foi rexistrada ningunha alegación neste expediente.

ANÁLISE

Tendo en conta as manifestacións da interesada e as alegacións remitidas pola administración local afectada, son varios os puntos que deben ser obxecto de análise por esta Institución:

1.- Falta de anonimato no exercicio tipo test.

Polo que se refire á denuncia do interesado sobre a non preservación do anonimato no exercicio tipo test, resulta indubitado que debe ser unha garantía a preservar en toda proba selectiva que así o permita a natureza do exercicio. Dito isto, a discusión pode centrarse na posible anulación da proba unha vez detectado o incumprimento desta premisa, recoñecéndose aquí que existen discrepancias na xurisprudencia sobre o carácter invalidante derivado da consignación da identificación do aspirante.

Entre outros, e a modo de exemplo, o Tribunal Superior de Justicia de Cataluña desestima a invalidación dunha proba tipo test na que constaba o nome completo do aspirante. Fundamenta a súa decisión sinalando que a identificación persoal é necesaria para evitar suplantacións de personalidade ou de acreditación sobre a quén pertencen as respostas, non supoñendo tal actuar vulneración dos principios constitucionais dado que o test é unha proba que se corrixe automaticamente e non en base a criterios subxectivos do examinador. A corrección deste tipo de exames límtase á aplicación dunha plantilla, de tal modo que resulta indiferente para o Tribunal coñecer o nome ou non dos partícipes debido a que a súa capacidade de decisión ou discrecionalidade está absolutamente vinculada a tal plantilla, sen que poida beneficiar ou prexudicar o feito de coñecer previamente o autor do exame.

A pesares do anterior, desde esta Institución consideramos que a esixencia do anonimato no trámite de corrección de probas de acceso á función pública é unha derivación consustancial aos dereitos e principios constitucionais que rexen o procedemento de selección, que emana directamente dos arts. 23 e 103 da Constitución.

Esta liña ven sendo ratificada polo propio Tribunal Supremo en repetidas sentenzas (por exemplo, STS de 31 de xaneiro de 2006, STS de 19 de xaneiro de 2009, etc.) ao ditaminar que respectar o anonimato dos participantes nos procesos selectivos, aínda cando consisten en tipo test, garante os principios de igualdade e imparcialidade, debendo articularse os mecanismos precisos para garantir de modo completo e eficaz a incógnita sobre a identidade do examinado.

O anonimato é unha garantía obxectiva dos principios que rexen o proceso, polo que a mesma debe establecerse sempre que non sexa contrario á natureza e características da proba. É máis, o feito de que, durante o transcurso do procedemento selectivo non se aprecien indicios concretos de que ditos principios se viran inobservados, non é causa suficiente para estimar que a esixencia do anonimato non é necesaria, pois, precisamente, a súa virtualidade é preventiva.

Así, mecanismos tales como a utilización de códigos, aseguran o anonimato na corrección e facilita a transparencia do proceso e a confianza dos aspirantes na imparcialidade dos seus membros así como de quenes van ser tratados por igual aos demais participantes do proceso selectivo.

No caso que nos atinxe, dado que o exame tipo test é corrixido de xeito automático en función dunha plantilla (e non ter opción a posibles rectificacións), non resulta invalidado

pola consignación da identidade dos aspirantes ao non producirse indefensión dos interesados, polo que neste suposto, apreciamos unha irregularidade non invalidante.

Non obstante, e de cara ao futuro, co fin de garantir dunha forma máis completa e perfecta o anonimato dos participantes no proceso, sería aconsellable que o Concello adoptara os mecanismos precisos para evitar que quede constancia do nome e apelidos dos examinados nos seus exercicios, asegurando así o anonimato de cada un deles, sempre e cando sexa posible pola natureza e características do exercicio. Nas probas de lectura pública non entran neste caso, pero, evidentemente, as garantías mencionadas funcionan igualmente mediante outros mecanismos. A finalidade desta medida é aumentar a transparencia dos procedementos de selección para evitar dúbidas razoadas e desconfianza por parte dos candidatos.

2.- Prazos de reclamación.

Resulta incontrovertible a formulación de que as bases de toda convocatoria dun proceso selectivo constitúen a "lei" de dito proceso, de xeito que tanto a administración como os opositores atópanse vinculados a estas bases. As normas reguladoras de cada oposición son as que están contidas na convocatoria da mesma, de xeito que debe acudirse á convocatoria en concreto para comprobar a regulación sobre os requisitos, exercicios e demais circunstancias do procedemento, sempre, claro está, co debido respecto aos principios xerais establecidos no ordenamento xurídico.

Entre a información que pode conter as bases de toda convocatoria pública de selección, atópanse os prazos de reclamación. A definición e concreción destas materias nas bases da convocatoria, determina que efectivamente, a administración e os aspirantes quedan directamente vinculados polo disposto nelas. Neste caso concreto, consta nas bases os prazos para presentar alegacións, resultando razoables e proporcionados.

3.- Valoración de méritos.

A nosa xurisprudencia ten feito mención á ampla potestade de que dispón a Administración para definir os requisitos e méritos que mellor se axustan á convocatoria do posto a cubrir, debendo optar polos máis relevantes, a condición de que non se actúe con arbitrariedade para favorecer uns aspirantes por encima doutros.

A esixencia dun determinado nivel de galego, neste caso o Celga 2, estará adecuada a función do posto, non sendo obrigatoria a valoración dun coñecemento superior se a

entidade convocante considera que non resulta preciso para o desempeño das tarefas implícitas ao posto de traballo. En todo caso, a concreción e baremación dos méritos debe resultar proporcional, igualitaria e adecuada á praza. No caso concreto, entendemos que se dá cumprimento a estas premisas.

A falta de acreditación dos servizos prestados na empresa pública á que fai referencia impide ao Tribunal telos en conta. Non se dirime neste item sobre a oportunidade de incluílos como mérito senón ao defecto formal de non presentar a documentación acreditativa pertinente.

CONCLUSIÓNS

Por todo o indicado anteriormente, considerase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984 do Valedor do Pobo, facerlle chegar ao Concello de Meaño a seguinte Recomendación sobre a garantía do anonimato nas probas tipo test:

Que se adopten as medidas necesarias para garantir de maneira completa e eficaz o anonimato dos aspirantes que concorren aos procesos selectivos, sempre e cando sexa posible pola natureza e características do exercicio

Sobre as restantes cuestións formuladas pola interesada, non se atopan irregularidades.

Agradecendo de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución do Valedor do Pobo, recordámoslle a necesidade de que no prazo de un mes de conta a esta institución da aceptación da recomendación formulada, no seu caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén no seu caso.

Ademais, facémoslle saber que, en aplicación do principio de transparencia, a partir da semana seguinte á data na que se ditou a presente resolución, esta incluírase na páxina web da institución.

Saúdaa atentamente

Milagros María Otero Parga
Valedora do Pobo